

GALERIJA UMJETNINA „BRANISLAV DEŠKOVIĆ“ U BOLU

IZVJEŠĆE O RADU U 2013. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

- U godini u kojoj je Galerija umjetnina „Branislav Dešković“ obilježila svoju 50-u obljetnicu, Šime Perić, podrijetlom Bračanin, donirao je Galeriji zavidan broj djela:
  - *Rekvijem*, 1988., drvo / bajc, 113 x 172 x 35 cm
  - *Zajedništvo III*, 2003., drvo / bajc, 42 x 31 x 15,5 cm
  - *Udvajanje*, 2003., drvo / bajc, 60 x 18 x 20 cm
  - *Smeđi rondo*, 1974., kombinirana tehnika, platno, 120 x 135 cm,
  - Dvanaest slika iz ciklusa „Ljeta na Braču“ I-XII, 1994/2012, kombinirana tehnika, papir, medijapan, 16,7 x 17,7 cm.
- Povodom izložbe otvorene 4. srpnja 2013. kiparica Sandra Nejašmić-Pirnat je donirala Galeriji umjetnina „Branislav Dešković“ brončani odljev biste pape Ivana Pavla II dimenzija 66 x 62 x 46 cm, rađen prema mramornoj bisti za koju je, kao najuspješniji diplomski rad na kiparskom smjeru dobila nagradu Zagrebačke banke 1995. godine.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Prostorije galerije se često provjetravaju, podovi se redovito peru, a izlošci otprašuju.

2.2. Konzervacija

Uređenje privremenog galerijskog depoa

- Centar za kulturu Brač ostvario je iznimno dobru suradnju s docenticom Sagitom Mirjam Sunara s Akademije likovnih umjetnosti u Splitu. Rezultat te suradnje je i projekt uređenja galerijskog depoa kroz terensku nastavu iz specijalističkog kolegija o konzerviranju i restauriranju štafelajnih slika, ostvaren uz potporu Ministarstva kulture RH. U projektu su sudjelovale studentice 4. godine Nives Mijić i Tina Tomšić te studentice 2. godine Lena Bošković, Dorotea Krstić i Matea Milat. Iz naših je prethodnih izvješća vidljivo kako nismo zadovoljni činjenicom da je galerijski depo smješten u podrumu, u prostoriji površine tridesetak metara kvadratnih. Ovdje nema prozora, ventilacijski sustav je nedostatan, a mikroklimatski uvjeti nezadovoljavajući. Upravo stoga, u suradnji s docenticom Sunarom, nastojali smo, u zadanim uvjetima, ukoniti uzroke propadanja umjetnina i utvrditi nove prijedloge za (pre)uređenje depoa. Prije dolaska studenata - sudionika terenske nastave, mag. slikarstva Tino Vuković, koji u Galeriji obavlja stručno osposobljavanje, pripremio je prostoriju, slike na metalnim policama posložio je prema dimenzijama, pregledao je oznake s inventarnim brojevima i dr. Za svaki problem koji je identificiran u depou, predloženo je nekoliko rješenja.
- Primjerice, u depou se nalazi više metalnih i gipsanih skulptura koje su najprije otprašene kistovima, na klupe na kojima su smještene pričvršćen je Melinex i poliesterska vuna, da bi se spriječilo klizanje. Na tako pripremljenu površinu poslagane su skulpture i prekrivene Melinexom; sada su zaštićene od prašine. Osmišljen je dokumentacijski obrazac koji je omogućio da se brzo i jednostavno dokumentira zatečeno stanje umjetnina. Izrađene su košuljice za pohranu oštećenih umjetnina na papiru. Košuljice su izrađivane od Melinex folije uz pomoć poliesterske obostrano samoljepljive trake. Izrezane su beskiselinski kartoni namijenjeni stavljanju između slika na policama.
- Uvodio se red u arhivski ladičar: pojedine slike su premještene na police, a grafike, crteži i slike na papiru vraćeni u ladičar pazeći da se u svakoj ladici nalaze radovi samo jednoga umjetnika što će olakšati pretraživanje. Umjetnine istih dimenzija poredane su prema inventarnom broju, a radovi različitih dimenzija po veličini. Sve su umjetnine odijeljene beskiselinskim papirom.

- Budući da je prostor depoa jako skučen, preslagivanje i rukovanje slikama bilo je jako teško. Na police slike su slagane prema veličini, licem na lice, poledinom na poledinu.
- Prije vraćanja slika na police, pripremljeni su materijali za njihovo oblaganje. Drvene površine presvučene su Melinexom (drvo otpušta kiseline i druge štetne tvari), a preko Melinexa stavljena je meka i protuklizna podloga. U depo je dostavljen odvlaživač zraka, koji je bio prijeko potreban za regulaciju relativne vlažnosti u prostoriji. Tijekom ovih radova obrađene su slike koje su zaražene gljivicama i plijesnima. Studentice su najprije izradile *Schlürfer*, dodatak za usisivač koji prašinu i spore „provlači“ kroz sredstvo za dezinfekciju i tamo ih zadržava. Profesorica Sagita se sjetila da su kolege s Instituta za konzervatorsko-restauratorske znanosti iz Kölna prije nekoliko godina na Lopudu koristili tu „napravu“. Profesorica Petra Demuth joj je poslala detaljno objašnjenje i uputila je na zbornik konferencije u kojemu je objavljen sažetak njenog izlaganja *The Schlürfer: A Vacuum Technique for the Cleaning of Paintings*. Uz pomoć Schlürfera očišćeni su zaraženi dijelovi umjetnina, a ostale površine otprašene kistom. Sve police obložene su Melinexom i poliesterskom vunom, na police su pričvršćene drvene letvice obložene plastičnom folijom s mjehurićima koje će spriječiti naslanjanje slika na zid i omogućiti cirkulaciju zraka iza njih.
- Tijekom daljnjih radova u depou izvršeno je podljepljivanje nestabilnog slikanog sloja na ukrasnim okvirima i slikama, izrada ceduljica za označavanje predmeta, popisivanje predmeta i dokumentiranje zatečenog stanja najugroženijih umjetnina.

2.3. Restauracija

Sukladno ugovoru s Ministarstvom kulture i vlastitim sredstvima, Centar za kulturu Brač sklopio je s restauratorom Giuseppeom Savà ugovor o konzervatorsko-restauratorskim radovima na zaštiti rezbarene škrinje iz fundusa Galerije (525: Bol-143) u ukupnom iznosu od 12.136,22 kune. Tijekom radova površina drva na oštećenoj škrinji se čistila od premaza i nečistoća mehanički i kemijski, drvo se mjestimično konsolidiralo paraloidom i pripremalo za kitiranje, truli ili nedostajući dijelovi su se rekonstruirali i rezbarili u aralditu ili drvu, s metala se uklanjala hrđa, konvertiralo se i zaštićivalo mikrokristalnim voskom, drvo se ulašćivalo voskom a prema potrebi i retuširalo. *Umjetnička zbirka* Galerije Branislav Dešković upisana je u Registar kulturnih dobara RH – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod rednim brojem 4296, a restaurirana škrinja sastavni je dio stalnog muzejsko galerijskog postava.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U inventarnu knjigu, koja se vodi u računalnom programu M++, trenutno sadržava 414 jedinica.

6. STRUČNI RAD

6.8. Stručno usavršavanje

Tino Vuković, na stručnom osposobljavanju u Galeriji umjetnina „Branislav Dešković“, sudjelovao je na radionici o vođenju primarne muzejske dokumentacije i utvrđivanju standarda sabranih muzejskih predmeta u okviru povijesnih i kulturno-povijesnih zbirki, održanoj u prostorijama Muzeja grada Splita 12. studenog 2013. godine.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Galerija je i ovoga ljeta organizirala izložbeni ciklus „Ljetne izložbe u Galeriji umjetnina Branislav Dešković“. U realizaciji ovog programa iznova ističemo iznimno dobru suradnju s Centrom za kulturu Općine Bol, Turističkom zajednicom općine Bol i Međunarodnom ljetnom glazbenom školom Pučišća. Uz izložbe pripremljeni su katalozi, pozivnice i plakati, a programe je sufinanciralo Ministarstvo kulture.

Naziv izložbe: **Izložba slika Bane Milenkovića**

Mjesto održavanja i prostor: Galerija umjetnina „Branislav Dešković“, Bol

Vrijeme trajanja: 22. lipnja - 3. srpnja 2013.

Autor stručne koncepcije: Bane Milenković

Autor likovnog postava: Bane Milenković

Opseg (broj eksponata): 20

Web adrese:

<http://slobodnadalmacija.hr/Kultura/tabid/81/articleType/ArticleView/articleId/213675/Default.aspx>

<http://slobodnadalmacija.hr/ARHIVASTARIHSTRANICA/Sport/Ostalevijestilista/Ostalevijesti/tabid/166/articleType/ArticleView/articleId/213879/Festival-mladog-ljeta-i-stare-Europe.aspx>

<http://www.ravnododna.com/imena-2013-od-kolijevke-pa-do-bola/>

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10151747080516000.1073741881.12843205999&type=1>

<http://www.h-alter.org/vijesti/sto-nas-ceka/kultura-sto-nas-ceka/medjunarodni-festival-kulture-imena-2013>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, samostalna, pokretna

Tema: koloristički imaginarij

Korisnici: šira publika

Izložba akademskog slikara Bane Milenkovića održana je u sklopu četvrtog međunarodnog Festivala kulture „Imena“ autorice i producentice Maje Duke u programu pod nazivom „Slavimo 50 godina Galerije i 90 godina turizma u Bolu“, a galerija je ugostila i festivalski program naziva „Friške knjige i talk show EU“.

O autoru: Akademski slikar Bane Milenković rođen je 1963. godine u Novom Sadu. U klasi profesora Ferdinanda Kulmera diplomirao je slikarstvo na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti. Njegoviradovi, za koje je dobio brojna priznanja i nagrade, publika je mogla vidjeti na više od 50 samostalnih te preko 130 skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Živi i radi u Zagrebu.

Iz kataloga *Imaginarij u bojama*. Od svojih umjetničkih početaka na Akademiji pa sve do danas Bane Milenković vjeran je bajkovitoj atmosferi vlastitih izmišljenih svjetova, bogatih koloritom, simbolima i zaigranošću karakterističnom za dušu djeteta koja ne konstruira, ne promišlja i nema namjeru docirati, nego jednostavno emitira energiju nekog boljeg, neiskvarenog življenja. Njegov svijet ne uključuje čovjeka, on je negdje sa strane, promatrač prostora, pejzaža, mora, mrtve prirode, nikako ne centar svemira. Ali, ljudska je intervencija u takvom imaginarnom okruženju itekako prisutna. Brodovi, vaza s cvijećem, stolci, ostavljeni

negdje nenametljivo, sa strane, jasno poručuju da čovjek djeluje u prostoru koji Bane Milenković prepoznaje, ali ta intervencija ne preuzima smisao. Ona je marginalizirana do razine zapostavljanja, od straha da, po staroj ljudskoj navici, čovjek svijet ne podredi sebi. Pa ipak – na slikama ovog ekspresivnog umjetnika sve pulsira životom, energijom, igrom. Njegove su slike iskrene, vrište bojama, izazivaju, ali to čine bez skrivene namjere, neposredno, jer njima umjetnik nije „htio nešto reći“, nego to jednostavno govori...

Naziv izložbe: **Izložba radova Sandre Nejašmić Pirnat i Janeza Pirnata Nejašmića**

Mjesto održavanja i prostor: Galerija umjetnina „Branislav Dešković“, Bol

Vrijeme trajanja: 4. srpnja - 17. srpnja 2013.

Autori stručne koncepcije: Sandra Nejašmić Pirnat i Janez Pirnata Nejašmića

Autori likovnog postava: Sandra Nejašmić Pirnat i Janez Pirnata Nejašmića

Opseg (broj eksponata): 15 radova

Web adrese: <http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/14790-najava-otvorenja-izlozbe.html>

<http://www.boljani.info/bolska-kronika-arhiv/2013-vij>

Vrsta: umjetnička, skupna, pokretna

Tema: izložba skulptura i crteža bračnog i umjetničkog para s golubicom kao lajtmotivom

Korisnici: šira publika

O autorima: Sandra Nejašmić-Pirnat iz Postira, rođena je 11. rujna 1970. godine u Splitu. Diplomirala je kiparstvo na ALU u Zagrebu 1995. godine u klasi prof. Stipe Sikirice. Za diplomski rad, poprsje pape Ivana Pavla II u mramoru, dobila je nagradu Zagrebačke banke za najuspješniji diplomski rad na kiparskomu smjeru. Radila je u Školi primijenjenih umjetnosti i dizajna u Puli kao profesorica grupe stručnih predmeta. Izlagala je na dvadesetak skupnih i tridesetak samostalnih izložbi u Hrvatskoj i Europi i sudjelovala na dvadesetak međunarodnih kiparskih kolonija. Ostvarila je i dvadesetak javnih spomenika. Od 2007. godine vodi i organizira kiparski simpozij u Postirima. Predsjednica je Udruge za promicanje kulture i umjetnosti KOGULA u Postirima. Od 2010. radi kao profesorica modeliranja u Klesarskoj školi u Pučišćima. Član je HDLU-a Istre i HULU-a Split. Živi i radi u Postirima.

Slovenski kipar Janez Pirnat – Nejašmić (25. rujna 1932. Ljubljana), diplomirao je kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Ljubljani. Pohađao je simpozij skulpture „Forma Viva“ u Portorožu 1965. Sudjelovao je na brojnim skupnim i samostalnim izložbama u Sloveniji i u svijetu. Uz kiparstvo, ponajprije oblikovanjem u kamenu, bavi se crtežom i grafikom.

Samostalno je izlagao u Zurichu, Beču, Beogradu, Bruxelessu, Ljubljani, Parizu, Postirima Sarajevu, Splitu, Subotici, Udinama, Veroni, Vincenzi, Zagrebu i brojnim drugim gradovima. Autor je niza javnih skulptura. Živi u Ljubljani i Postirima na Braču.

Naziv izložbe: **Izložba slika Andrije Jakelića**

Mjesto održavanja i prostor: Galerija umjetnina „Branislav Dešković“, Bol

Vrijeme trajanja: 18. srpnja - 31. srpnja 2013.

Autor stručne koncepcije: Andrija Jakelić

Autor likovnog postava: Andrija Jakelić

Opseg (broj eksponata): 10 radova

Web adresa: <http://moj-otok.com/wp/events/2013/07/izlozba-andrije-jakelica/>

Vrsta: umjetnička, samostalna, pokretna

Tema: intimističko koloristički krajobrazi Dalmatinske zagore

Korisnici: šira publika

O autoru: Rođen je u Prugovu kod Splita 25. rujna 1952. godine, gdje je završio osnovnu školu. Godine 1971. završio je Školu za primijenjenu umjetnost, na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu diplomirao 1977. godine u klasi prof. Raoula Goldonija, a postdiplomski studij - Majstorsku radionicu za slikarstvo profesora Ljube Ivančića i Nikole Reiserera pohađao od 1977.-1979. godine u Zagrebu. Boravio je na studijskim putovanjima u Parizu 1976. i New Yorku 1981. godine. Dobitnik je nekoliko nacionalnih nagrada za slikarstvo. Od 1977. godine do danas priredio je pedeset i osam samostalnih i tristotinjak grupnih izložbi, a njegova djela nalaze se u mnogim privatnim zbirkama u zemlji i inozemstvu.

Naziv izložbe: **Izložba skulptura Emila Trutanića**

Mjesto održavanja i prostor: Galerija umjetnina „Branislav Dešković“, Bol

Vrijeme trajanja: 1. kolovoza - 13. kolovoza 2013.

Autor stručne koncepcije: Emil Trutanić

Autor likovnog postava: Emil Trutanić

Opseg (broj eksponata): 15

Web adrese: <http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/14849-emil-trutanic-u-bolu.html>

<http://moj-otok.com/wp/events/2013/08/izlozba-emil-trutanic-bol/>

Vrsta: umjetnička, samostalna, pokretna

Tema: animalizam u kamenu

Korisnici: šira publika

O autoru: Emil Trutanić rođen je 23. svibnja 1983. godine u Splitu. U Supetru završava Osnovnu školu, a u Splitu školu Likovnih umjetnosti – kiparski dizajner. Godine 2008. diplomira kiparstvo na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu u klasi profesora mr. Kažimira Hraste. Godine 2009. završava program dopunskog pedagoškog obrazovanja na PMF-u u Splitu te stječe status metodičara likovne kulture. Živi u Supetru. Član je splitskog HULU-a-Split, Foto kluba „Split” - Split te bračkog folklornog društva „Ciciljona” - Supetar.

Iz predgovora Barbare Gaj: Od ranog stvaralaštva; doživljava kamena i apstraktnih kamenih skulptura koje su imale naznake figurativnosti organskih-biomorfnih formi, Emil Trutanić u svojim djelima uvijek pokazuje preokupaciju svijetom oko sebe, gdje mu motivi podmorja i nadmorja služe kao sredstva izražavanja te se ovom izložbom ponovno vraća prirodnim materijalima poput kamena i gline. Tema je animalizam, a motivi životinja postaju simboli i znakovi za određene pojave suvremenog društva i ljudskog tretiranja ostalih živih bića. Otkad postoji čovjek, pojavljuje se i animalistički žanr, od magijskih prikaza pećinskog slikarstva pa sve do recentne likovne produkcije. Trutanićeve skulpture životinja su uglađene do visokog sjaja; iznimno glatka tekstura u sebi sjedinjuje oba osjetilna doživljava, vizualno i taktilno te je prisutna potreba taktalnog dodirivanja tih kamenih formi što je i bila autorova namjera.

Sve skulpture su izrađene od prirodnih materijala, uglavnom od bračkog kamena, koji uvijek predstavlja umjetnikovu sponu s krajem odakle potječe. Iako poprilično stiliziranih i apstrahiranih formi, sve skulpture zadržavaju prepoznatljive vidljive vizualne strukture određene životinje koje predstavljaju. Svi dijelovi koji naglašavaju distinkciju između pojedinih životinjskih vrsta - glave, njuške, rogovi i kljunovi su oblikovani i modelirani u izduljenom, prepoznatljivom Trutanićevom stilu koji postaje njegov specifični kiparski izražaj dajući konzistentnost svim izloženim skulpturama. Autor odabire različite vrste životinja, od morskih poput hlapa i hobotnice preko kopnenih pa sve do ptica. Uglavnom su to životinje koje se mogu pronaći u našem podneblju, ali se tu našla i jedna žirafa koja predstavlja i druge kontinente, drugu perspektivu dajući samom konceptu globalistički i univerzalni aspekt...

Naziv izložbe: **Izložba radova Šime Perića**

Mjesto održavanja i prostor: Galerija umjetnina „Branislav Dešković“, Bol

Vrijeme trajanja: 14. kolovoza - 13. rujna 2013.

Autor stručne koncepcije: Guido Quien

Autor likovnog postava: Šime Perić

Opseg (broj eksponata): 35 radova

Web adrese: <http://www.boljani.info/bolska-kronika-arhiv/2013-viii>

<http://www.slobodnadalmacija.hr/Kultura/tabid/81/articleType/ArticleView/articleId/218798/Default.aspx>

<http://moj-otok.com/wp/events/2013/08/bol-izlozba/>

Vrsta: umjetnička, samostalna

Tema: Izložba je vezana uz autorovu donaciju zavičajju

Korisnici: šira publika

U ciklusu „Ljetne izložbe u Galeriji umjetnina Branislav Dešković“ u Bolu na Braču, u srijedu 14. kolovoza otvorena je izložba slika i skulptura Šime Perića, nestora suvremene hrvatske umjetnosti. U godini kada Galerija Branislava Deškovića obilježava svoju 50-tu obljetnicu Šime Perić, korijenima Bračanin, ovom je izložbom donirao Galeriji zavidan broj djela.

O autoru: Šime Perić rodio se 10. ožujka 1920. godine u Antofagasti, u Čileu. Djetinjstvo je dijelom proveo u Čileu, a dijelom u Ložišćima na otoku Braču. Godine 1952. diplomirao je na Akademiji za primenjenu umetnost u Beogradu. Godine 1949. studirao je jedan semestar fresko-slikarstvo u Parizu, na odsjeku fresko-slikarstva École Nationale Supérieure des Beaux-Arts. Od 1952. - 1957. bio je suradnik majstorske radionice prof. Krste Hegedušića u Zagrebu. Od 1957. do 1972. bio je član grupe „Mart“. Od 1969. do 1984. je docent, zatim izvanredni, te redovni profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. U mirovini je od 1984. godine, no nastavlja s umjetničkim radom, naročito kiparstvom. Godine 2000. održao je veliku retrospektivu u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu. Godine 2003. objavljena je monografija Šime Perića, autora Tonka Maroevića i Mladenke Šolman, u izdanju Akademije likovnih umjetnosti i Skener studia u Zagrebu. Godine 2007. po Perićevim nacrtima realizirana je 12. dionica Bijele ceste na Dubrovi kod Labina. Šime Perić je donirao Galeriji umjetnina u Splitu reprezentativan izbor svojih slika i skulptura, koja djela su činila veći dio njegove retrospektivne izložbe u toj galeriji 2012. Godine 2013. Perić donira primjeren broj djela Galeriji „Branislav Dešković“ u Bolu, na zavičajnom mu otoku Braču.

Iz kataloga izložbe *Uz donaciju zavičajju* (autor Guido Quien): U stalnom postavu Galerije Branislava Deškovića u Bolu izloženo je više ranih slika Šime Perića: *Pejzaž* (1954.), još jedan *Pejzaž* (1954.), *Ruže* (1954.) i *Kompozicija I* (1956.). Te slike su ne samo

simptomatične nego i primjerne, a mogli bismo reći i prijelomne u razvojnom slijedu tog slikarstva. *Pejzaž* iz 1954. nastao je uz more, u okolici Dubrovnika, međutim bez opisne, pjevne, odosno očekivane popudbine. Građen je snažnim, širokim i nespontanom potezima, svježije, gotovo neovisno od slikovitog motiva. I drugi *Pejzaž* u Galeriji Dešković, također iz 1954. godine, na istom je putu razlaganja pojavnosti a sažimanja slike. Površine prostornih planova (kopno, more, nebo) paraju se u parcele, nalazeći novu koheziju u ritmičkim izmjenama raznobojnih mrlja na površini platna. Tu se, u naglašenom i dominantnom grafizmu prvog plana, javlja kasnije prepoznatljiva kružna gesta. Godine 1956. Perić je stvorio *Kompoziciju I*. Ni naslov niti djelo ne odaju polazište. Vidimo samo igru boja u mreži crtovlja. Asocijacije su moguće tek u najširem smislu. Uslijedio je, 1956. i 1957. godine, niz *Kompozicija* još odlučnijeg apstraktnog određenja (kao *Kompozicija na žutom fondu*, 1956.). Proces strukturiranja očitavamo i kod mrtve prirode *Ruže* iz 1954. Motiv je prisutan, dapače poetski ugođen, no razložen težnjom mrljastim i tvarnim sabiranjima. Slično smjeranje očituje, primjerice, i *Ribar* iz iste, 1954. godine. Korak dalje su kompozicije naslovljene jednostavno *Plava slika* 1955., ili također samo *Kompozicija*. Ili, *Slika I* iz 1958., koja ima podnaslov: *Neodređeni prostor*. Takvo svjesno (ne)određenje odnosi se, zacijelo, na pojavnost, dok je slikarski prostor određen do potpune autonomije. Bilo je to vrijeme kada je potrošena figuracija kod nas kopnila do osnovnih oblikovnih određenja, kada je viđeno nadvladala vizija. Šime Perić je u kontekstu vremena rano, odlučno i nepovratno krenuo od tradicionalnih shvaćanja u područje istraživanja, od figuracije u apstrakciju, tašizam i enformel, te u tom izraznom sazrijevanju ostvario svojstven i markantan opus.

Šime Perić, korijenima Bračanin, upravo je donirao Galeriji Branislav Dešković u Bolu zavidan broj slika, veliko platno *Smeđi rondo* iz 1974. te izbor iz triju ciklusa: *Dinamika suzvučja*, 1982. - 1983.; *Osjećaj vedrine*, 1986. - 1987.; *Ljeta na Braču*, 1994. - 2012. K tome nekoliko manjih skulptura te veliki reljef *Rekvijem za bračke iseljenike umrle u Antofagasti*, oblikovan 1988. godine.

Ciklus *Ljeta na Braču*, kao i reljef *Rekvijem za bračke iseljenike umrle u Antofagasti* najizravnije očituju umjetnikovu zavičajnost, kao i primjerenost njegove donacije. No to nam sugeriraju ponajprije naslovima. Jer slike iz ciklusa *Ljeta na Braču* nemaju ništa ikonografskog, nikakve tragove prepoznatljivog prostora. Bez vanjskih obilježja okoline, sublimacija su mediteranskog prostora, upijenog u podneblju zavičaja, mjestu trajnih povrataka i staložene svakodnevice. To su i djela nataloženih iskustava, Perićevog trajnog svojstva ponesenosti i pribranosti istodobno. Premda naznačene prednosti (poznavanje

ambijenta i iskusna ruka) mogu biti i teret, u ciklusu *Ljeta na Braču* nema šumova znanih ambijentalnih refrena, kao ni gestualnog zamora. Riječ je o djelima neobične svježine, slobodnih putanja kista i čudesno odmjerene kompozicije te zvonkih suodnosa čistih boja, punih ploha s prodorima suptilno nijansiranih drhtaja rastočene tvari boje. Sve u svemu, to su tvorevine žustrog i vitalnog rukopisa pod paskom budnog oka. Ako hoćemo, u ciklusu *Ljeta na Braču* obilježja podneblja očitavamo u kolorističkoj jasnoći, kompozicijskom skladu te intimnom formatu tog slikarskog dnevnika potaknutog bračkim zavičajem.

Šime Perić, osim Brača, ima još jedan zavičaj, Antofagastu u Čileu, gdje se rodio i proveo dio najranijeg djetinjstva, kao dijete bračkih doseljenika. Godine 1980. (nakon pola stoljeća) posjetio je Antofagastu, te se susreo s bračkim doseljenicima, osjetio njihovu nostalgiju i neostvaren san povratka. Posvetio im je reljef jednostavnog oblika a spomeničkog dostojanstva: *Rekvijem za bračke iseljenike umrle u Antofagasti*. Kao i slike ciklusa *Ljeta na Braču* i ovo djelo ne želi biti nego jest. Vidimo, u odmjerenom ritmu, sljubljen niz izduženih, glatkih, blago zakrivljenih i uspravljenih se gmenata. Ta je reljefna kompozicija, bez ijedne pojedinosti koja bi izravnije upućivala na nekoga ili nešto, bremenita šutnjom završenog čina. *Smeđi rondo* iz 1974. godine ovdje predstavlja čitavu seriju velikog formata, u kojoj kružnica slikarskog polja naglašava usredotočenje na dubinska poniranja u vlastitu nutrinu. Također potiče osjećaj vrtnje, ponegdje i vrtložnog ubrzanja energetske silnice te bestežinskog stanja, dakle zasebnog svijeta. Naslov tonda iz 1982. godine, *Kružno kretanje I*, ističe dinamičko svojstvo tih kompozicija. Svoju su punoću dobile već u ciklusu *Atlantida*, 1975. godine. Pojedini od dvanaest velikih tonda ciklusa slikar je nazvao po mjesecu u kojem ga je slikao. Uz svojevrsan kalendar *Atlantida* možemo također pomišljati na otočke poticaje, barem alegorijski, no prateći izmjene tog kaleidoskopa svjedočimo ponajprije o neiscrpnom spektru Perićeve imaginacije, u području njemu svojstvene sintakse.

Nakon (kažimo tako) kružnog kretanja nastaju slike okupljene pod naslovom *Dinamika suzvučja* (1982. - 1983.), koje potvrđuju već ostvarenu prepoznatljivost pokreta i sklada. Jedna od njih je *Vrijeme mirovanja I*. Zaista, u tim suzvučjima očitavamo staloženiju gestu i dublje, mirnije registre boja. Svjetliji i pokrenutiji ciklus *Osjećaj vedrine* (1986. - 1987.), izražajnih je oblika s potcrtanim uobljenjima. To je doba kada je umjetnik osjetio pobudu da svoje vedre i pulsirajuće plošne sklopove izvede u treću dimenziju.

Uvod u Perićevu kiparsku dionicu bio je reljef *Ritam* iz 1984. godine. Premda uvodno, to je već zrelo i čisto djelo. Niz plošnih, blago zakrivljenih segmenata sljubljeno je u ritmičku cjelinu. Kasniji reljef, *Rekvijem za bračke iseljenike umrle u Antofagasti*, nastao 1988.,

kompaktnija je varijanta iste kiparske misli. A *Izmjenični ritam* iz 1989. trodimenzionalno je oprostora kompozicija istih gradbenih jedinica. Tom slijedu suptilne ritmizacije i zatomljene, negestualne energije pripada još nekoliko radova, tako *Energija noći* iz 2005. Ovi primjeri kiparskog oblikovanja, kao i oni slikarskih ciklusa, odaju umjetnika postupne elaboracije oblikovnih izazova. U slikama/reljefima iz 2000. godine, umjetnik je, zacijelo, kiparstvo vratio slici, iz koje je poteklo. Šime Perić je skulpturom asketski (bez sjaja boje, treperavog sklopa ulomaka, umnoženih svjetlo-tamnih ritmičkih izmjena) sažeo oblike svojih slika, okopnio do kosti njihovu srž. Ti jednostavni oblici koncentrat su odricanja do bitnog određenja, do radosti harmoničkog dinamizma.

Naziv izložbe: **Izložba slika Perice Doljanina**

Mjesto održavanja i prostor: Galerija umjetnina „Branislav Dešković“, Bol

Vrijeme trajanja: 19. rujna - 19. listopada 2013.

Autor stručne koncepcije: Perica Doljanin

Autor likovnog postava: Perica Doljanin

Opseg (broj eksponata): 10 radova

Web adrese: <http://moj-otok.com/wp/events/2013/09/bol-izlozba-5/>

<http://www.boljani.info/bolska-kronika-arhiv/2013-ix>

Vrsta: umjetnička, samostalna, pokretna

Tema: fantazmagorične vizure morskih pejzaža

Korisnici: šira publika

O autoru: Perica Doljanin, rođen u Splitu 1951. godine, diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1976. godine. Od 1976. do 1977. radi u radionici prof. Vanje Radauša.

Naziv izložbe: **Galerija na otoku**

Mjesto održavanja i prostor: Stara gradska vijećnica, Split

Vrijeme trajanja: 5. studenog - 5. prosinca 2013.

Autor stručne koncepcije: Guido Quien

Opseg (broj eksponata): 90 umjetničkih radova

Web adrese: <http://braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/15068-izlozba-galerija-na-otoku.html>

<http://www.dalmacijanews.com/Magazin/View/tabid/75/ID/131852/Split-Otvorena-izlozba-Galerija-na-otoku.aspx>

<http://www.slobodnadalmacija.hr/Kultura/tabid/81/articleType/ArticleView/articleId/226595/Default.aspx>

<http://www.split.hr/Default.aspx?art=3535>

<http://www.opcinabol.hr/index.php/vijesti/324-izlozba-qgalerija-na-otoku>

<http://www.boljani.info/bolska-kronika-arhiv/2013-xi>

<http://visitsplit.com/hr/1148/galerija-na-otoku>

<http://www.hrvatski-fokus.hr/index.php/kultura/9064-izlozba-galerija-na-otoku>

<https://hr-hr.facebook.com/tzoPostira>

<https://www.pixsell.hr/agencija/pxl-standard-show/split-u-staroj-gradskoj-vijecnici-otvorena-izlozba-pod-nazivom-galerija-na-otoku-galerija-285220/>

Vrsta: umjetnička

Tema: predstavljanje dijela novog stalnog postava Galerije umjetnina „Branislav Dešković“ široj javnosti povodom 50-te obljetnice njezina osnutka

Korisnici: šira publika

U povodu 50. obljetnice Galerije umjetnina „Branislav Dešković“, Centar za kulturu Brač organizirao je izložbu djela iz stalnoga postava i predstavljanje kataloga *Galerija na otoku* u Splitu, u prostoru Stare gradske vijećnice. Izložba, organizirana uz pokroviteljstvo Ministarstva kulture RH i Općine Bol u suradnji s domaćinom gradom Splitom, u Split je donijela neka od najvećih imena suvremene hrvatske umjetnosti - slike Ignjata Joba, Jurja Plančića, Emanuela Vidovića, Ive Šebalja, Šime Perića, Ljube Ivančića, Otona Postružnika, Frane Šimunovića..., skulpture Branislava Deškovića, Valerija Michielija, Ivana Rendića, Raoula Goldonija, Mirka Ostoje ..., gotovo devedeset slika i skulptura. Na svečanosti otvorenja izložbe, domaćin u Splitu dogradonačelnik Goran Kovačević istaknuo je kako su kulturne razmjene ovakvog tipa dobre i za put Splita prema tituli *Europske prijestolnice kulture*. Ravnateljica Centra za kulturu Brač Jasna Damjanović kazala je kako je cilj izložbe i prezentirati dio umjetnosti s Brača te dati na uvid dio bogatstva umjetnina Galerije „Branislav Dešković“ Splitsanima i njihovim gostima.

Autor stalnog postava i postava izložbe *Galerija na otoku* prof. Guido Quien naveo je kako mu je velika radost surađivati s Galerijom umjetnina „Branislav Dešković“ te dodao: „*Galerija sabire djela koja su povezana s našim otokom, ali i djela povezana sa suvremenošću. Ponosni smo pokazati djela velikana hrvatske umjetnosti, ali i djela manje poznatih imena koja će, zasigurno, biti ugodno iznenađenje svim posjetiteljima*“. U programu

otvaranja izložbe, koja je organizirana zahvaljujući potpori Ministarstva kulture i Općine Bol, sudjelovao je i načelnik Bola Tihomir Marinković.

Osim 90 djela iz novog stalnoga postava Galerije, na otvorenju je predstavljen i Katalog novog postava. Nakon više od trideset godina, uz potporu Ministarstva kulture tiskan je galerijski katalog naziva *Galerija na otoku*.

Iz predgovora katalogu *Galerija na otoku* (Jasna Damjanović): „*Želja nam je ovim katalogom omogućiti uvid u bogatstvo umjetnina koje su svoj dom pronašle na otoku Braču, u Galeriji umjetnina „Branislav Dešković “.* Od njezina osnutka 1963. godine, vrijedne slike i skulpture stizale su zahvaljujući darovnicama umjetnika, zamjenama i novčanim priložima ustanova, tvrtki i pojedinaca. Prema zapisu inicijatora osnutka Galerije, Bračanina Ive Marinkovića Mijarića, najveći broj djela nabavljen je uz potporu nekadašnjeg općinskog i republičkog Fondu za kulturu. Od 1993. Galerija djeluje u sklopu županijske ustanove – Centra za kulturu Brač, a u posljednjih nekoliko godina Ministarstvo kulture RH, Splitsko-dalmatinska županija i Općina Bol zajednički financiraju opsežan program obnove i sanacije renesansno-barokne palače u kojoj je Galerija smještena. Ministarstvo kulture 2010. godine umjetničku zbirku Galerije „Dešković“ proglasilo je zaštićenim kulturnim dobrom Republike Hrvatske, a Galerija sve aktivnije sudjeluje u kulturnom životu Bola, otoka Brača i Hrvatske. Uz zaštitu, znanstveno obrađivanje i prezentiranje galerijskog fundusa, njezina kulturna i društvena uloga ostvaruje se kroz različita predavanja, radionice, promocije te programe drugih muzeja i galerija koji u svoje izložbene aktivnosti sve češće uključuju i umjetnine iz bolske galerije. Kroz izložbenu djelatnost tijekom čitave godine, a osobito u vrijeme turističke sezone, prezentira se suvremeno umjetničko stvaralaštvo. Iako izložbeni prostor u aneksu prizemlja Galerije ne dopušta veće izlagačke projekte, dosadašnje su izložbe predstavljale zaista kvalitetnu kulturnu ponudu za stalne stanovnike otoka, ali i za turiste. U ciklusu ljetnih izložbi u posljednjih nekoliko godina sudjelovali su priznati ili perspektivni umjetnici iz naše i drugih zemalja, a osobita pažnja posvećuje se aktualnim umjetničkim stremljenjima kao i predstavljanju mladih umjetnika s Brača. Davnašnja namjera Galerije da proširi, okupi i zainteresira krug likovnih umjetnika tako se ostvaruje u kontinuitetu, a osobito smo zahvalni onim umjetnicima koji su nastavili od početka uspostavljen ciklus darivanja vrijednih umjetnina. Veliki izazov i nadalje će nam predstavljati sustavno znanstveno istraživanje vrijednog galerijskog fundusa kao i prezentacija suvremenog likovnog stvaralaštva. Započeta međumuzejska suradnja također se pokazala kao jedan od značajnih segmenata rada Galerije i svakako je namjeravamo nastaviti... Ovaj je katalog i odraz našega poštovanja prema

umjetnicima i njihovu djelu, ali i prema bračkome podneblju u kojemu su mnogi od njih pronašli nadahnuće za svoj rad.“

Svjetska video umjetnost u Bolu i Galeriji „Branislav Dešković“

Galerija „Branislav Dešković“ ove je godine bila domaćinom 2. „LOVELY DAYS“ - predstavljajući svjetske video umjetnosti. Na poziv međunarodne umjetnice iz Hrvatske Renate Poljak i u suradnji s Centrom za kulturu Bol domaći i inozemni kustosi i kustosice prikazivali su video programe, prezentirali umjetnike i u atmosferi otvorenoj za dijalog razgovarali s publikom. Motivacija organizatorice i idejne začetnice „LOVELY DAYS-a“ Renate Poljak za dane video umjetnosti u Bolu, dolazi iz želje za pokretanjem dijaloga sa širom publikom kojoj se na taj način približava suvremena umjetnost, te se stvara interes za nju i njezino razumjevanje. Na „LOVELY DAYS-u“ sudjelovalo je šestoro pozvanih kustosa i kustosica: kustosica MSU-a u Zagrebu Lejla Topić, Tevž Logar, slovenski kustos i izbornik slovenskog pavljona za Bijenale u Veneciji 2013., Anne Barlow iz New Yorka, direktorica kulturne ustanove Art in General, Nicola Vassel, prijašnja direktorica jedne od najvećih galerija - PACE Gallery u New Yorku, Vita Zamman, direktorica bečkog sajma suvremene umjetnosti i kustosica koja živi i radi između Londona, New Yorka i Beča te Branko Franceschi – stari gost „LOVELY DAYS-a“. Ovaj iznimno kvalitetan program, prema želji organizatorice, na svoj je način pridonio obilježavanju 50-te obljetnice Galerije.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST GALERIJE

10.1. Tiskovine

- Tiskanje plakata i pozivnica za izložbu Baneta Milenkovića
- Tiskanje plakata i pozivnica za izložbu Andrije Jakelića
- Tiskanje plakata i pozivnica za izložbu Janeza i Sandre Pirnat Nejašmić
- Tiskanje plakata, pozivnica i kataloga za izložbu Šime Perića
- Tiskanje plakata i pozivnica za izložbu Emila Trutanića

- U studenom 2013. godine, nakon više od trideset godina, tiskan je novi katalog galerije (novog stalnog postava), *Galerija na otoku*, u povodu 50-te obljetnice osnutka Galerije obilježene i velikom izložbom u Staroj gradskoj vijećnici u Splitu. Katalog je tiskan uz potporu Ministarstva kulture RH.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Omogućeno je organizirano vodstvo za građanstvo.

11.3. Radionice i igraonice

Centar za kulturu Bol i Centar za kulturu Brač organizatori su likovne radionice za djecu koja se tijekom srpnja održala u Galeriji. Voditeljica radionice bila je slikarica Ji Sun Baek (Jessy Baek). Rođena 1966. godine u Južnoj Koreji, diplomirala je na Likovnoj akademiji u Seulu 1989. godine. Posljednjih petnaestak godina živi i stvara u Zagrebu gdje je zasnovala obitelj. Podučavala je brojnu talentiranu djecu u internacionalnim američkim, francuskim i njemačkim školama i u svom ateljeu. Sudjelovala je na više skupnih i samostalnih izložbi na kojima ostvaruje zapažene rezultate. Članica je Hrvatskog društva likovnih umjetnika. Na likovnoj radionici u Bolu sudjelovala su osnovnoškolska djeca koja su svoje radove prikazala na izložbi postavljenoj na vanjskome zidu zgrade Galerije „Branislav Dešković“.

11.4. Ostalo

18. muzejska edukativna akcija povodom Međunarodnog dana muzeja „Muzejske pričalice“ u Muzeju otoka Brača u Škripu

- Tino Vuković je sudjelovao u realizaciji muzejske edukativne akcije „Muzejske pričalice“, koju je na Braču organizirao Muzej otoka Brača u Škripu pod nazivom „Herkul na Braču“: u suradnji s učenicima i profesorima Osnovne škole Selca vodio je

likovnu radionicu na temu mita o Herkulu i sudjelovao je u postavljanju izložbe dječjih radova na završnoj svečanosti održanoj u Škripu.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

Djelatnost Galerije bila je medijski dobro popraćena, osobito kroz najave izložbi iz ciklusa ljetnih izložbi te izložbu *Galerija na otoku*, za čije se praćenje osobito zahvaljujemo medijskim promotorima - Slobodnoj Dalmaciji, Radio Splitu, Radio Braču i portalu www.braconline.com.

Za ovo izvješće izdvajamo:

- Izložba „Galerija na otoku“ u Staroj gradskoj vijećnici u Splitu, 5. studenog - 5. prosinca 2013.
O izložbi *Galerija na otoku* u više je navrata bilo govora u programima Radio Splita, Radio Brača, Radio Dalmacije i Otvorenog radija. Prilozi su emitirani i u programu: HTV 2 - „Splitska panorama“ - 5. studenoga 2013., TV MREŽA – „Dnevnik Split“ - 5. studenoga 2013., HTV 1 – „Vijesti iz kulture“.
- Konzervacija-restauracija
<http://stazist.blogspot.com/2013/11/ureenje-depoa-galerije-umjetnina-b.html>
http://stazist.blogspot.com/2013/11/ureenje-depoa-galerije-umjetnina-b_23.html
http://stazist.blogspot.com/2013/11/ureenje-depoa-galerije-umjetnina-b_9366.html
https://www.facebook.com/e.In.situ/posts/10151966029664659?stream_ref=5
- Radio Split, emisija „Baština“, subota 30. studenog 2013.
- Muzejske pričalice 2013. u Škripu
<http://www.dalmacijanews.com/Biznis/View/tabid/73/ID/120453/Herkul-na-Bracu-do-kraja-lipnja-FOTO.aspx>
- Ostali mediji: *Kronika Splitsko-dalmatinske županije*, siječanj 2013., publikacija

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Galeriju umjetnina „Branislav Dešković“ je posjetilo 765 odraslih osoba, 306 djece i 598 povlaštenih posjetitelja za koje se ne naplaćuju ulaznice, kao što su posjetitelji na otvorenju izložbi, novinari, muzejski djelatnici i sl. U galeriji je do kraja 2013. godine bilo ukupno 1669 posjetitelja.

Tablica. Evidencija posjetitelja u 2013. g.

15. FINACIJE

15.2. Investicije

- Ukupna vrijednost ugovorenih restauratorsko-konzervatorskih radova na škrinji iz fundusa Galerije umjetnina „Branislav Dešković“ iznosila je 12.136,22 kune. Radove su financirali Ministarstvo kulture RH i Centar za kulturu Brač.
- U uređenju privremenog depoa Galerije, koje je provodila Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu, Centar za kulturu Brač sudjelovao je s vlastitim sredstvima u iznosu od 3.300,00 kuna.
- Šest izložbi iz ciklusa *Ljetnih izložbi u Galeriji umjetnina „Branislav Dešković“*, izložba u Staroj gradskoj vijećnici u Splitu povodom obilježavanja 50-te obljetnice Galerije te priprema i tisak kataloga „Galerija na otoku“ u ukupnoj vrijednosti od 83.000,00 kuna financirani su iz izvora Ministarstva kulture RH, Općine Bol i Centra za kulturu Brač.